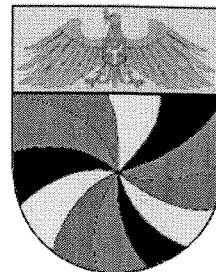

Agenția Națională
pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova

Национальное Агентство По Регулированию в Энергетике Республики Молдова

str. Columna, nr. 90, MD-2012 Chișinău, Tel. 022 852 901 Fax: 022 852 900,
<http://www.anre.md>, anre@anre.md

Nr. 014/1284 din 21 .11. 2017

**Domnului Președinte
Andrian CANDU
Parlamentul Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE), vă prezintă spre informare, Raportul privind rezultatul monitorizării pieței produselor petroliere a Republicii Moldova pentru perioada anului 2016.

Cu respect,

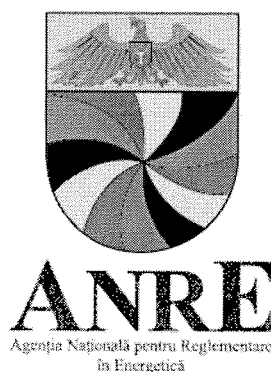
**Tudor COPACI,
Director General
Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică**

Anexă: 11 file

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	<u>2213</u>	
<u>"24"</u>	<u>11</u>	20 <u>17</u>
Ora		

R A P O R T

*privind rezultatul monitorizării pieței produselor petroliere
a Republicii Moldova în anul 2016*

Numărul companiilor licențiate și stațiilor de alimentare certificate care și-au desfășurat activitatea pe piața produselor petroliere în anul 2016:

Genul de activitate practicat	de licențe	stațiilor de alimentare
Importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei	31	
Importul și comercializarea cu ridicata a gazului lichefiat	15	
Comercializarea cu amănuntul a benzinei și motorinei la stațiile de alimentare	90	639
Comercializarea cu amănuntul a gazului lichefiat la stațiile de alimentare	73	511
Total	209	1150

Sursa: Registrul de licențiere al ANRE

Tradițional piața produselor petroliere din Republica Moldova este asigurată din importul produselor petroliere de la principalii furnizori din regiune. În anul 2016, volumul total importat de produse petroliere a constituit 788909,44 de tone fiind în creștere cu 18,6% față de perioada similară a anului trecut. Din structura totală a importurilor motorina constituie 542522,64 tone, benzina 169417,93 tone și gazul lichefiat 76968,87 tone. Comparativ cu anul precedent importul de motorină a crescut cu 21,6 %, de benzină cu 16,8 % și de gaze lichefiate cu 4,1 %.

Cantitățile de produse petroliere importate în anii 2014/2015/2016:

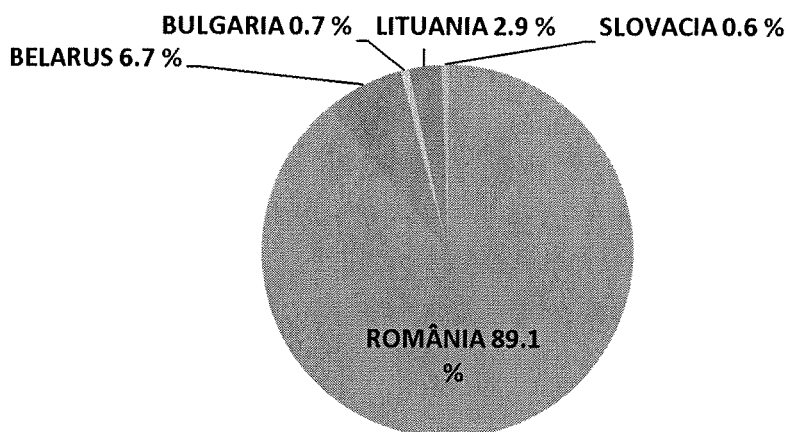
Tipul produsului	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2016/2015	2016/2015
	tone	%	tone	%	tone	%	tone	%
Benzină	151 347,78	23,5	145 075,49	21,8	169 417,93	21,5	+24342,44	16,8
Motorină	414 925,03	64,4	446 146,76	67,1	542 522,64	68,8	+96375,88	21,6
Gaz lichefiat	78 393,21	12,1	73 917,25	11,1	76 968,87	9,7	+3051,62	4,1
Total produse petroliere	644 666,03	100	665 139,50	100	788 909,44	100	+123769,94	18,6

Sursa: Statistica ANRE în baza rapoartelor prezentate de companiile licențiate și importurilor înregistrate de Serviciul Vamal

Principalul furnizor al produselor petroliere principale rămâne România deținând din totalul important o cotă de 89,1% la benzină și 70,4% la motorină. Această tendință se explică prin prezența pe piața autohtonă a companiilor petroliere care dețin rafinării proprii

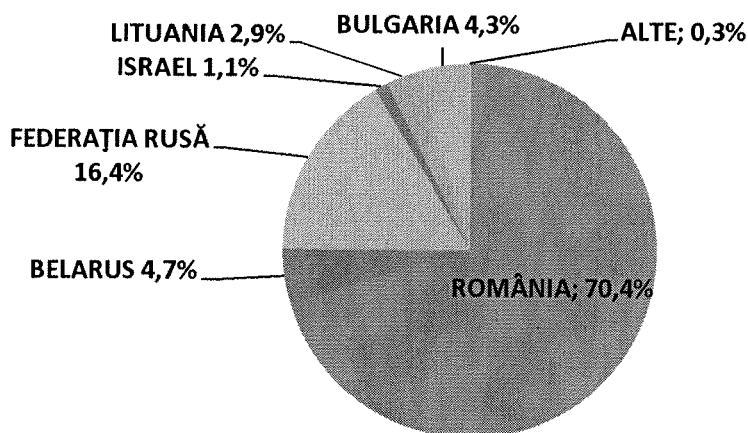
În statul vecin și distanța mică care permite importul pe cale rutieră la costuri relativ mici. Din celelalte țări furnizoare de produse petroliere principale pot fi menționate Federația Rusă cu 16,4 % la motorină, Belarus cu 6,7% la benzină și 4,7% la motorină, Bulgaria cu 4,3 % la motorină, Lituania cu câte 2,9% la benzină și motorină, Israel cu 1,1% la motorină.

Importul de benzină după țări:

Sursa: Statistica ANRE în baza importurilor înregistrate de Serviciul Vamal

Importul de motorină după țări:

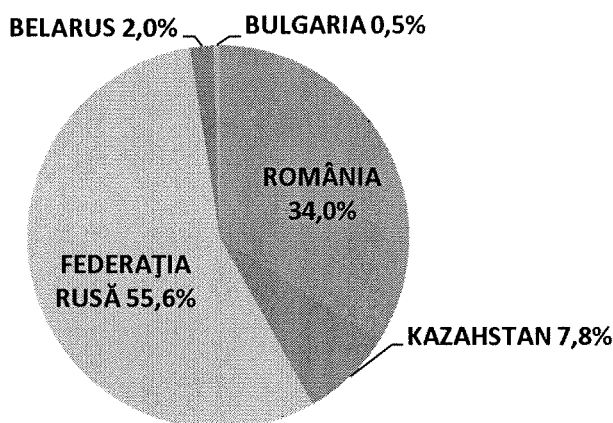

Sursa: Statistica ANRE în baza importurilor înregistrate de Serviciul Vamal

Necesitățile de gaz lichefiat sunt asigurate prin importurile din patru țări: Federația Rusă, România, Kazahstan, și Belarus. Dacă în cazul benzinei și motorinei România constituie sursa principală din import, atunci în cazul gazului lichefiat poziția de lider este cedată în fața Federației Ruse care deține o cotă de 55,6 %. Această tendință se explică prin faptul că prețul de vânzare a gazului lichefiat din Federația Rusă este mai atractiv pentru importatorii din țara noastră și permite acoperirea cheltuielilor mai mari pentru

transportarea acestuia pe calea ferată. După Federația Rusă în continuare se plasează: România cu 34%, Kazahstanul cu 7,8% și Belarus cu 2%.

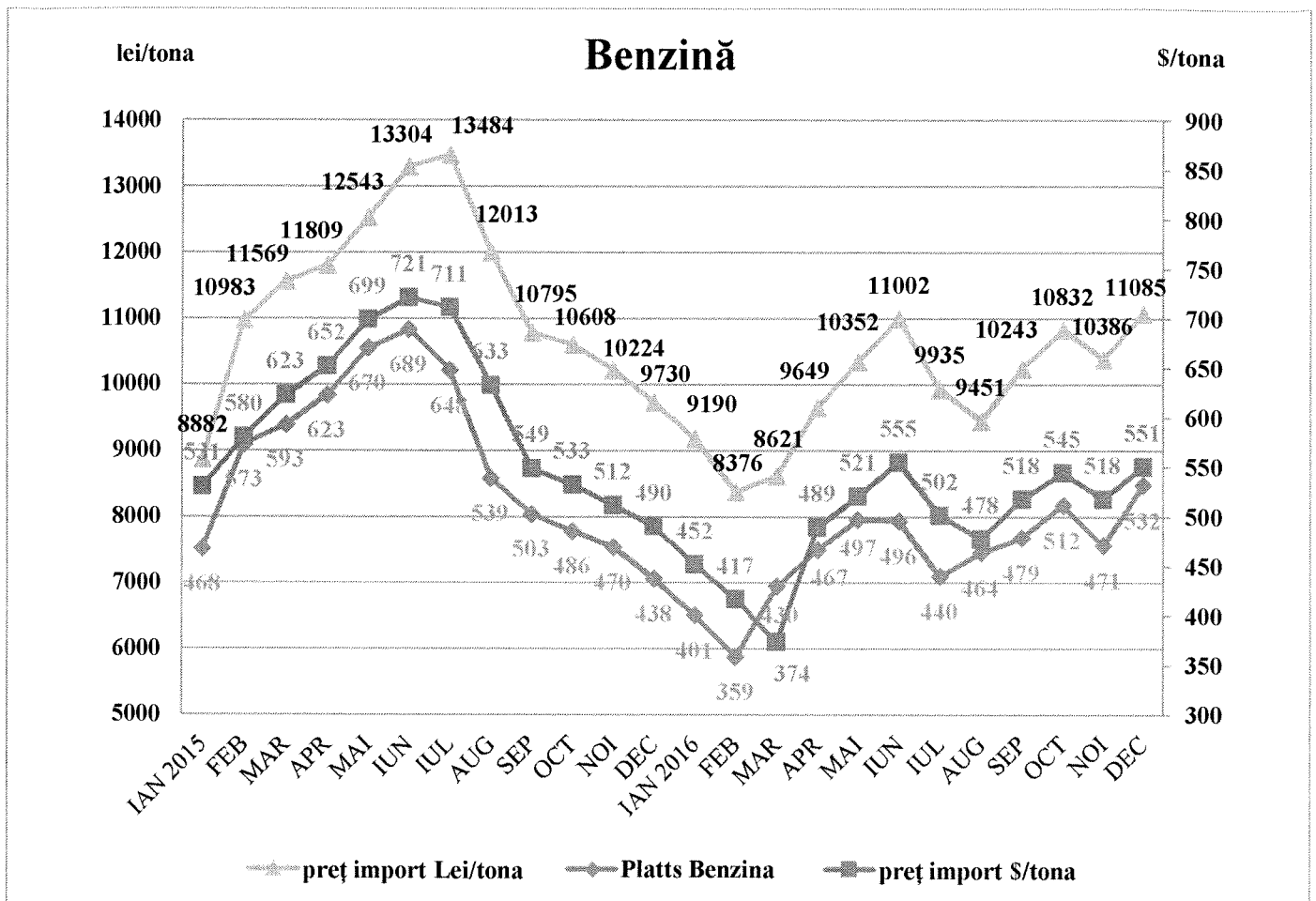
Importul de gaz lichefiat după țări:

Sursa: Statistica ANRE în baza importurilor înregistrate de Serviciul Vamal

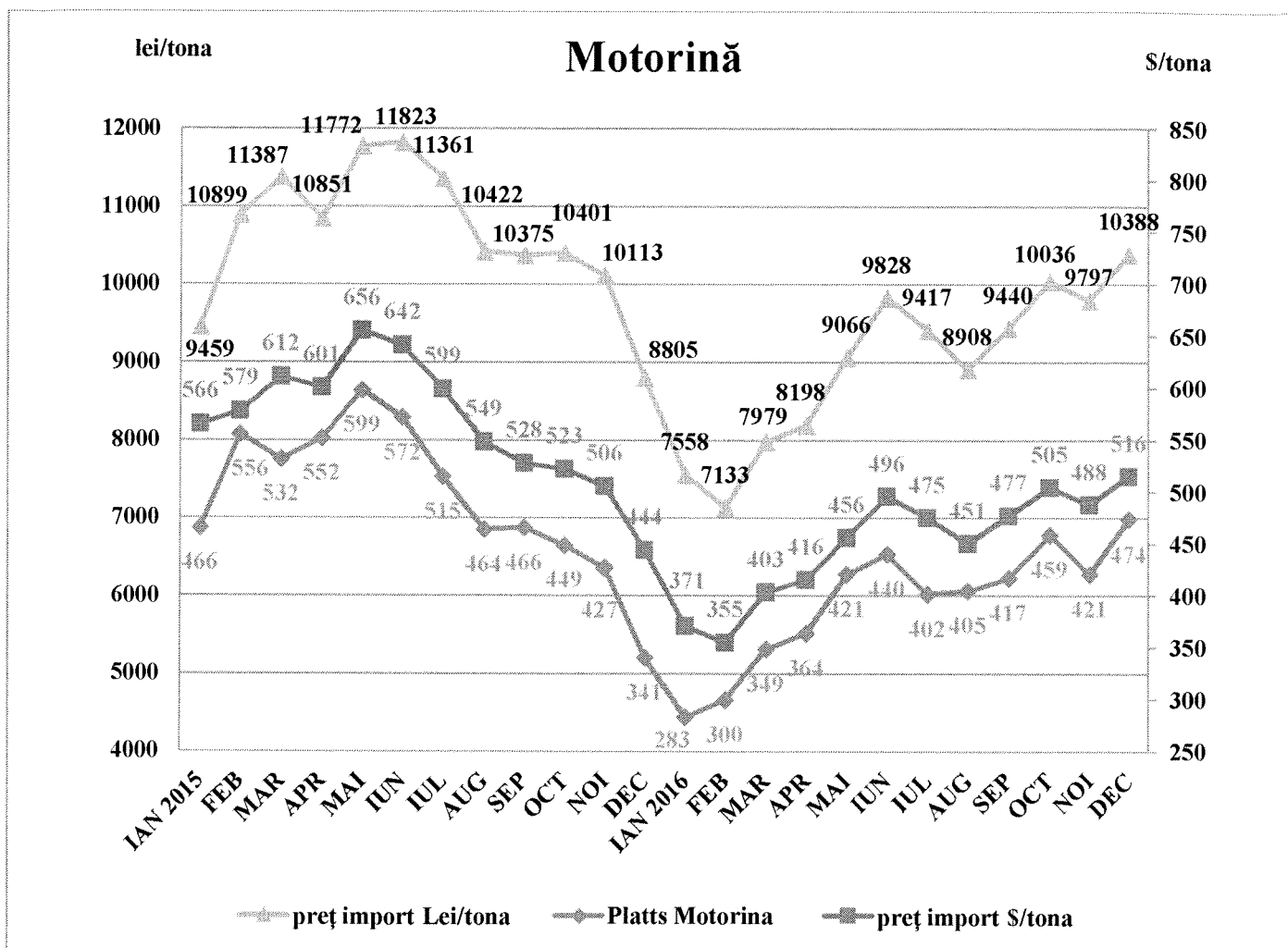
Pe parcursul perioadei de referință, prețurile medii lunare de import la produsele petroliere au fost influențate direct de evoluția cotațiilor Platts și Argus. Deși în anul 2016 prețul mediu de import exprimat în dolari SUA a fost mai mic decât în anul 2015, micșorarea prețului mediu de import exprimată în lei la produsele petroliere principale și gazul lichefiat nu a reflectat situația în deplină măsură din cauza devalorizării monedei naționale în raport cu dolarul SUA cu 5,9%.

În graficele de mai jos sunt reflectate cotațiile bursiere pentru perioada anilor 2015-2016, precum și prețurile medii de import exprimate în dolari SUA cât și în monedă națională

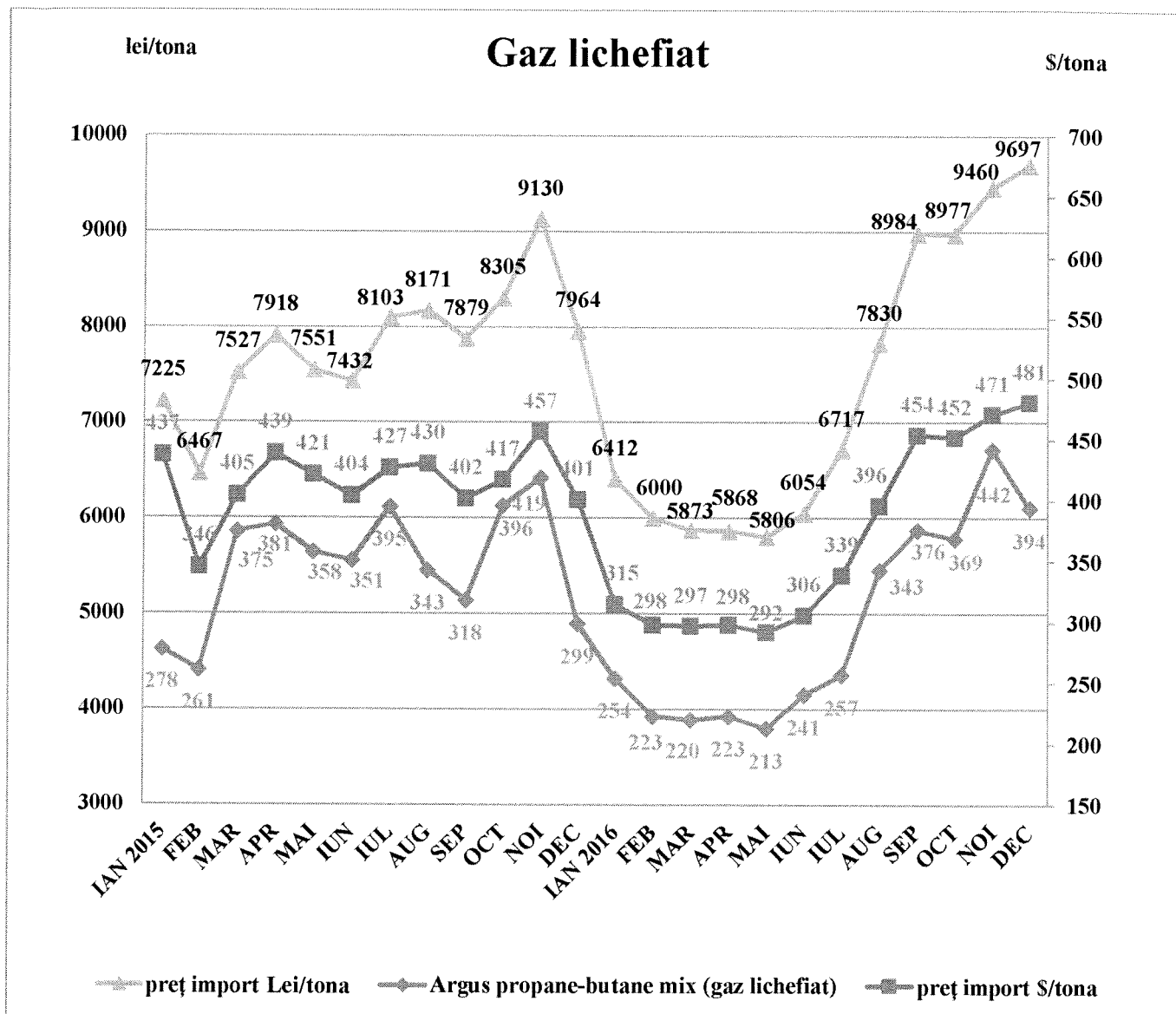
Sursa: Cotațiile S & P Global Platts; statistica ANRE în baza importurilor înregistrate de Serviciul Vamal

Reieșind din cotațiile bursiere și conjunctura pieței regionale, prețul mediu de import a benzinei în anul 2016 a constituit 497 \$/tona micșorându-se cu 106 \$/tona sau -17,6% față de perioada similară a anului 2015, în timp ce exprimat în lei moldovenești prețul mediu sa diminuat cu 1386 lei/tona sau -12,2%.

Sursa: Cotațiile S & P Global Platts; statistica ANRE în baza importurilor înregistrate de Serviciul Vamal

Pentru perioada de referință, prețul mediu de import a motorinei a constituit 459 \$/tona micșorându-se cu 105 \$/tona sau -18,6% față de perioada similară a anului 2015, în timp ce exprimat în lei moldovenești prețul mediu în lei a scăzut cu 1524 lei/tona sau -14,3%.

Sursa: Cotațiile Argus; statistica ANRE în baza importurilor înregistrate de Serviciul Vamal

Reieșind din cotațiile pe bursele internaționale și conjunctura pieței regionale prețul mediu de import a gazului lichefiat în anul 2016 a constituit 371 \$/tona micșorându-se cu 30 \$/tona sau -7,5% față de perioada similară a anului 2015 în timp ce exprimat în lei moldovenești prețul mediu în lei a scăzut cu 476 lei/tona sau cu -6,1%.

Cotațiile medii Argus DAF Brest au înregistrat o scădere cu 49\$/tona sau -14%, însă aceasta nu sa reflectat în aceeași măsură în prețurile de import din motivul deficitului gazului lichefiat pe piețele regionale (Rusia-Ucraina, Romania) generat de staționarea forțată a rafinăriilor.

Anul 2016 a fost marcat de modificările la Legea nr.461/2001 privind piața produselor petroliere, prin care a fost aplicat un nou concept de formare a prețului la produsele petroliere, fiind introdusă noțiunea de „preț plafon”. Astfel, începând cu 01.06.2016, la fiecare două săptămîni, în funcție de cotațiile Platts și Argus din perioada precedentă, ANRE stabilește prețurile plafon de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere

principale și le publică pe pagina sa web, totodată fiind interzisă comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale la un preț ce depășește prețul plafon stabilit.

Menționăm că plafonarea de către ANRE a prețurilor de comercializare cu amănuntul la gazul lichefiat nu a durat în timp, deoarece începând deja cu 01.07.2016 prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 138 din 17.06.2016, din competența Agenției a fost exclusă această prerogativă.

Totodată, odată cu modificarea Legii privind piața produselor petroliere și aprobarea noii Metodologii de formare și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, comercializarea cu ridicata a produselor petroliere principale se efectuează la prețuri libere.

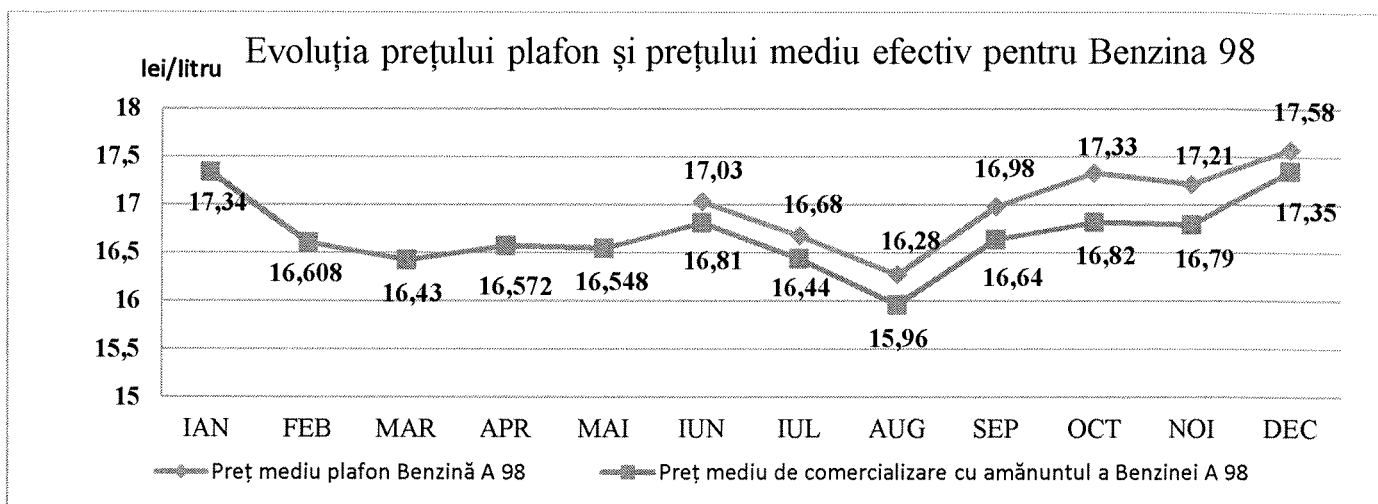
Mai jos este prezentată informația privind volumele de produse petroliere comercializate cu ridicata și cu amănuntul pe piața internă, cu indicarea prețurilor medii anuale de comercializare, inclusiv TVA, înregistrate în anul 2016 comparativ cu anul 2015. Prețurile medii efective de vânzare cu ridicata și cu amănuntul, în parte pe fiecare tip de produs, au fost determinate ca media ponderată a prețurilor practicate de către toate companiile.

Volumele de produse petroliere comercializate cu ridicata și cu amănuntul în 2016, comparativ cu aceeași perioadă din 2015 (inclusiv TVA).

Produsul	comert cu ridicata				2016/ 2015 %		comert cu amănuntul				2016/ 2015 %	
	2015		2016		volum	preț	2015		2016		volum	preț
	mii litri	lei /litru	mii litri	lei /litru			mii litri	lei/ litru	mii litri	lei/ litru		
Benzină	61 179	14,27	76 122	13,31	24,4	-6,7	203 595	17,28	212 472	15,74	4,4	-8,9
Motorină	256 319	13,37	343 458	11,61	34,0	-13,1	347 968	15,64	380 657	13,31	9,4	-14,9
Gaz lichefiat	67 799	7,19	82 223	6,92	21,3	-3,7	126 813	9,9	130 847	8,69	3,2	-12,2

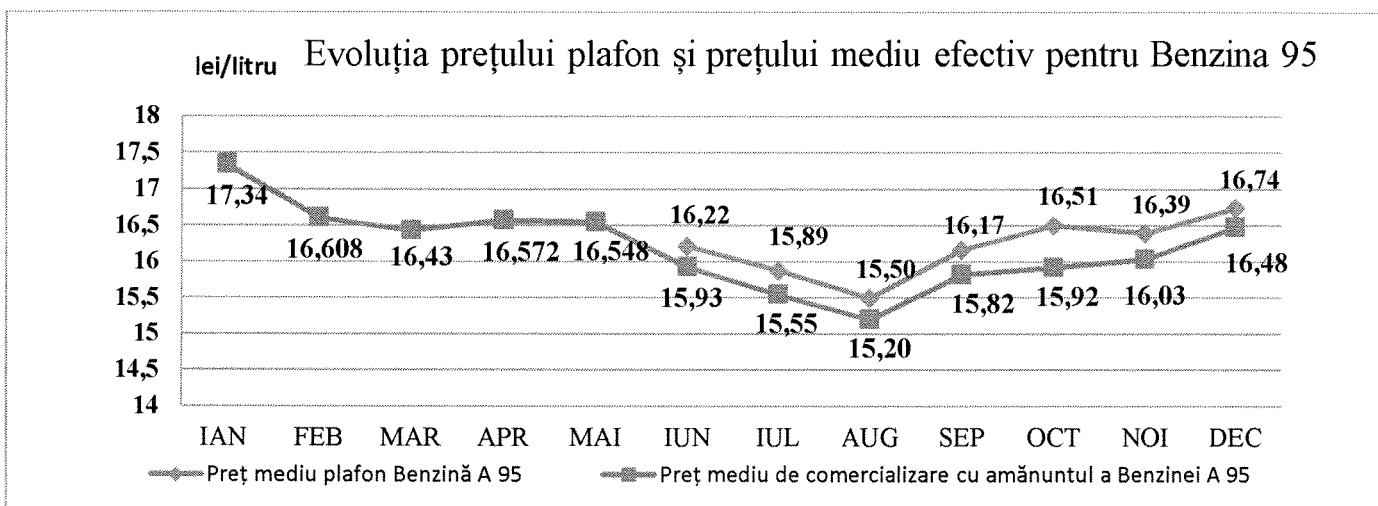
Sursa: Statistica ANRE în baza rapoartelor prezentate de companiile licențiate și importurilor înregistrate de Serviciul Vamal

Prețurile medii anuale de comercializare cu ridicata a produselor petroliere s-au diminuat pe parcursul anului 2016 cu 13,1 % la motorină, cu 6,7 % la benzină și 3,7% la gazul lichefiat. Prețurile medii anuale de comercializare cu amănuntul s-au diminuat pe parcursul anului 2016 cu 14,9 % la motorină, cu 12,2 % la benzină și 8,9% la gazul lichefiat.

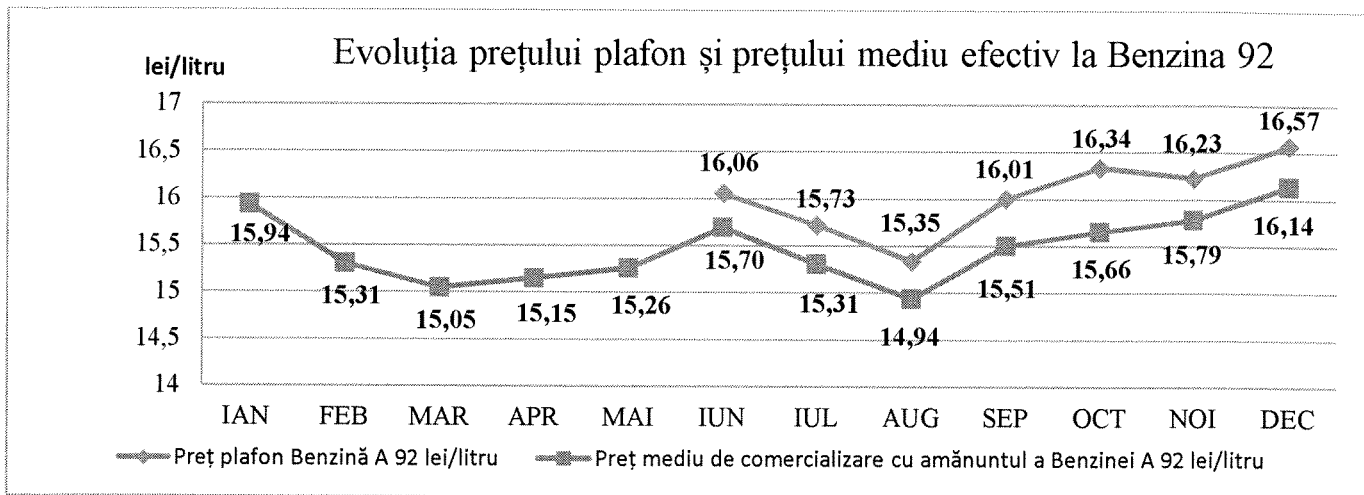
Sursa: Statistica ANRE în baza calculelor prețului plafon și rapoartelor prezentate de companiile licențiate

Diferența între prețul mediu plafon și prețul mediu efectiv pentru Benzina 98 în anul 2016 a constituit circa 0,33 lei/litru sau -1,9%.

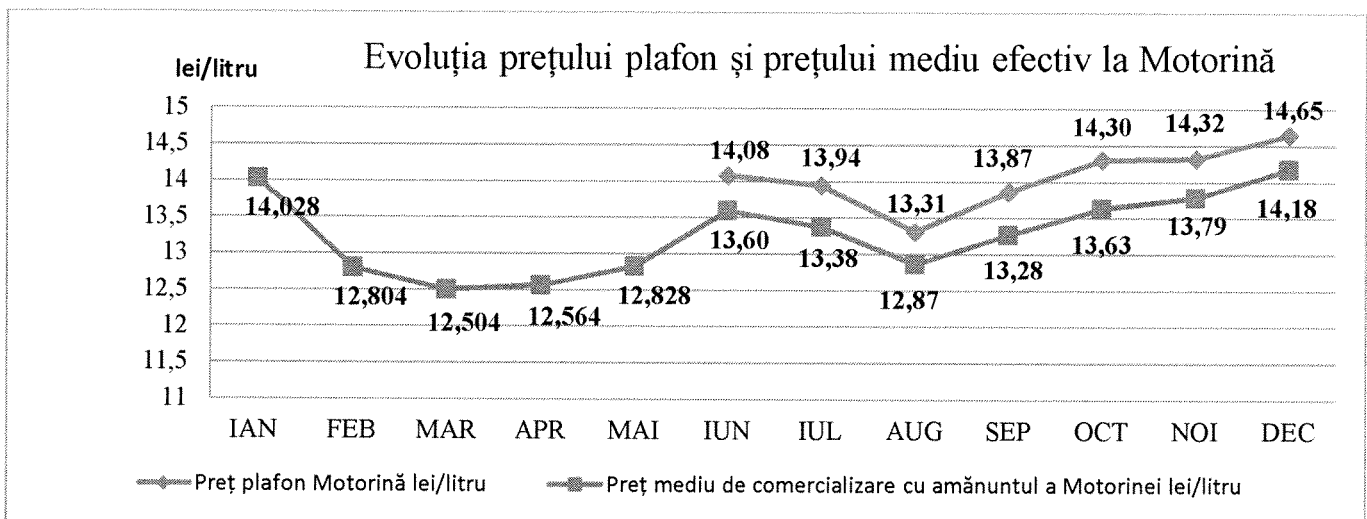
Sursa: Statistica ANRE în baza calculelor prețului plafon și rapoartelor prezentate de companiile licențiate

Diferența între prețul mediu plafon și prețul mediu efectiv pentru Benzina 95 în anul 2016 a constituit circa 0,36 lei/litru sau -2,2%.

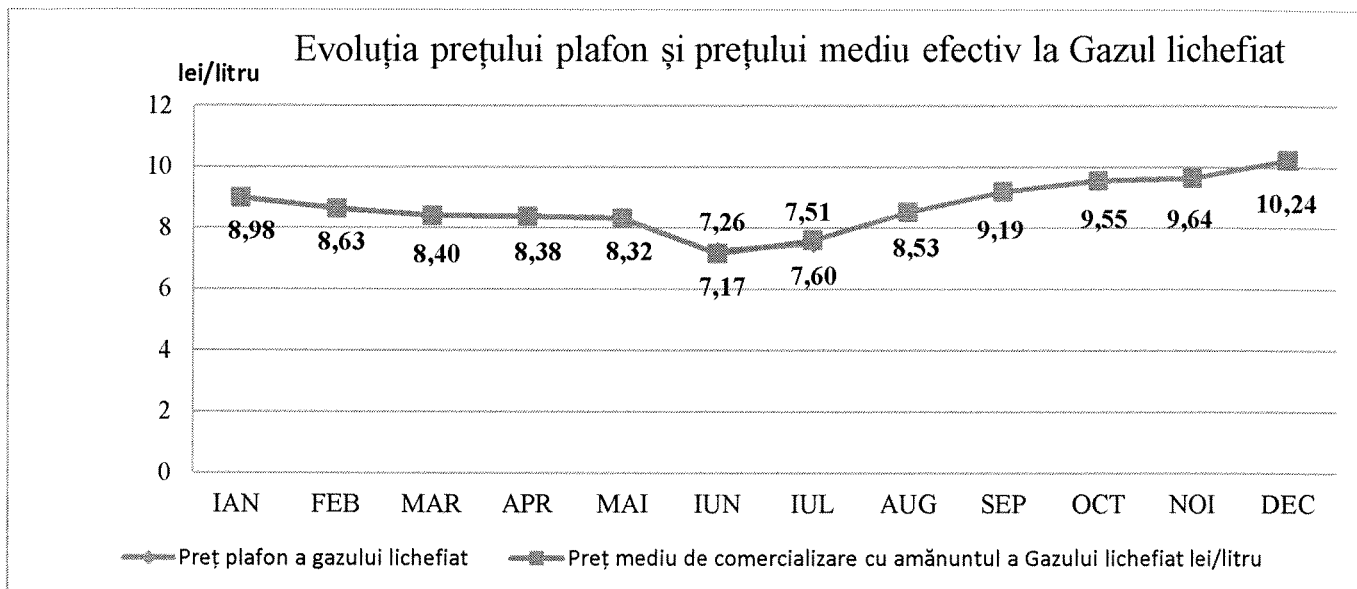
Sursa: Statistica ANRE în baza calculelor prețului plafon și rapoartelor prezentate de companiile licențiate

Diferența între prețul mediu plafon și prețul mediu efectiv pentru Benzina 92 în anul 2016 a constituit circa 0,46 lei/litru sau -2,9%.

Sursa: Statistica ANRE în baza calculelor prețului plafon și rapoartelor prezentate de companiile licențiate

Diferența între prețul mediu plafon și prețul mediu efectiv pentru motorină în anul 2016 a constituit circa 0,54 lei/litru sau -3,8%.

Sursa: Statistica ANRE în baza calculelor prețului plafon și rapoartelor prezentate de companiile licențiate

Diferențele înregistrate între prețul mediu plafon stabilit de către ANRE și prețul mediu de comercializare se datorează reducerilor aplicate de către companiile petroliere prin intermediul cardurilor corporative valorice și vânzărilor în zilele de odihnă.